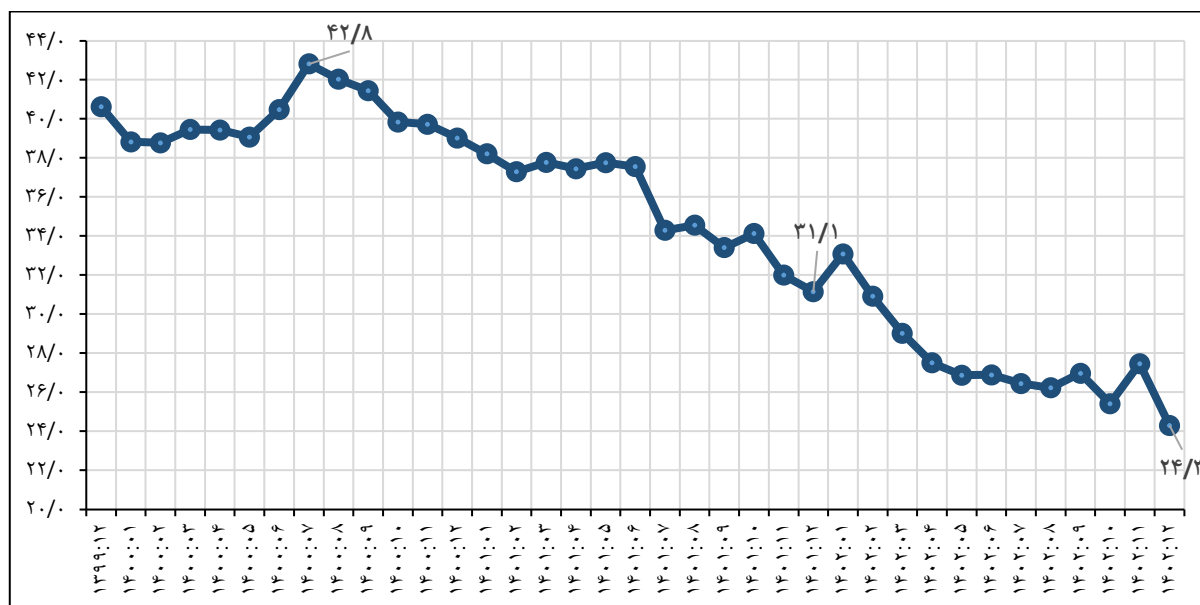

"تحولات کل‌های پولی در اسفند ماه ۱۴۰۲"

➤ **نقدینگی:** حجم نقدینگی در پایان سال ۱۴۰۲ با رشدی معادل ۲۴/۳ درصد نسبت به پایان سال ۱۴۰۱ به رقم ۷۸۷۷۴/۵ هزار میلیارد ریال رسید که در مقایسه با نرخ رشد سال ۱۴۰۱ (۳۱/۱ درصد) به میزان ۶/۸ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد.

➤ کاهش نرخ رشد نقدینگی از ۴۲/۸ درصد در پایان مهرماه سال ۱۴۰۰ به ۳۱/۱ درصد در پایان سال ۱۴۰۱ و ۲۴/۳ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ (که ۰/۷ واحد درصد پایینتر از نرخ رشد ۲۵/۰ درصدی هدفگذاری شده در برنامه پولی برای سال ۱۴۰۲ می‌باشد)، حاکی از تحقق برنامه پولی تنظیم شده و توفیق کامل بانک مرکزی در اجرای سیاست کنترل مقداری رشد ترازنامه بانکها در دوره اخیر است.

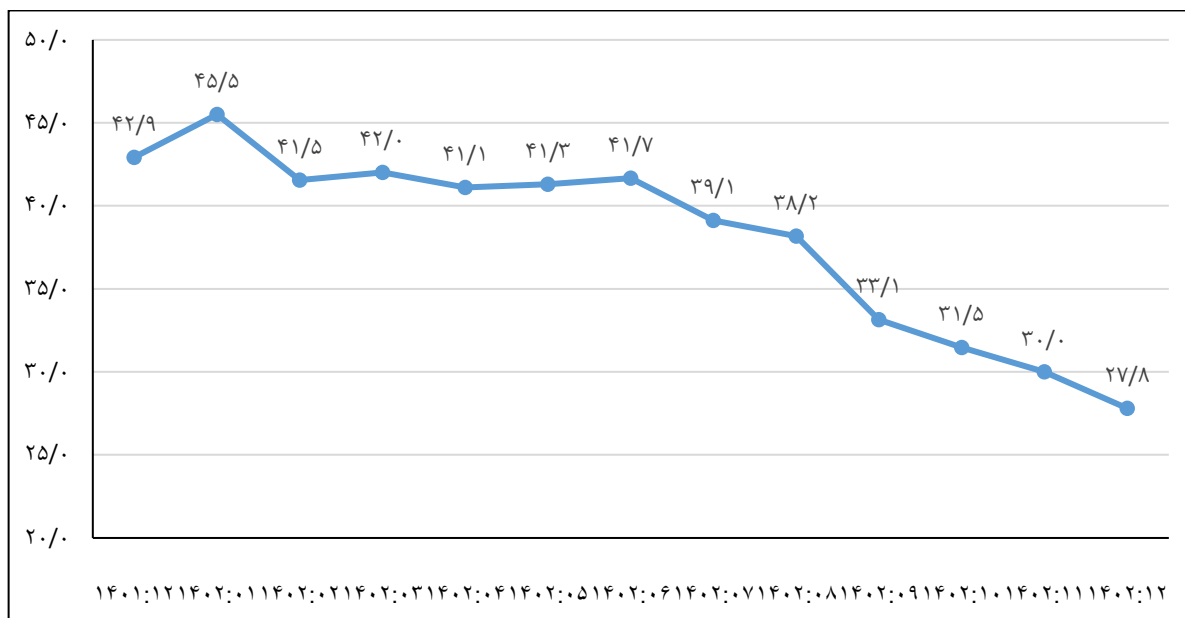
نمودار ۱- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه نقدینگی (درصد)

➤ در سال ۱۴۰۲ خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی سهمی معادل ۱۸۱/۵ واحد درصد در رشد ۲۷/۸ درصدی پایه پولی داشته که این امر عمدتاً به تغییر نرخ تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های خارجی مربوط بوده است و به دلیل ثبت مشابه در سرفصل سایر بدهی‌های بانک مرکزی، واجد آثار پولی نمی‌باشد. دیگر عامل رشد پایه پولی در سال مورد بررسی، مطالبات بانک مرکزی از بانکها بوده که عمدتاً به افزایش اضافه برداشت بانکها از بانک مرکزی مربوط می‌باشد. همچنین، خالص بدهی بخش دولتی به بانک مرکزی سهمی معادل ۰/۷ واحد درصد در رشد پایه پولی سال ۱۴۰۲ داشته است. لازم به ذکر است بخشی از افزایش بدهی دولت به بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ به دلیل افزایش اسناد پرداختنی به تعهد دولت و سهمیه و سهام دولت در صندوق بین‌المللی پول بوده است که این رقم نیز به دلیل ثبت مشابه در سرفصل سایر بدهی‌های بانک مرکزی، واجد آثار پولی نمی‌باشد.

➤ عامل کاهنده پایه پولی در پایان سال ۱۴۰۲، خالص سایر اقلام بانک مرکزی بوده که سهمی کاهنده معادل ۱۹۸/۹ واحد درصد در رشد پایه پولی داشته است. دلیل اصلی کاهش سایر اقلام بانک مرکزی نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، موضوع ذخیره تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی و افزایش سایر بدهی‌های بانک مرکزی به دلیل افزایش جزء اسناد پرداختنی به صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی می‌باشد. لازم به ذکر است، بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲ در جهت کمک به مدیریت نقدینگی بانکها و کاهش هزینه‌های تامین مالی دولت رویکرد فعالانه‌ای را در اجرای عملیات بازار باز و توافق بازخرید (ریپو) اتخاذ نمود؛ بطوریکه مانده اجرای عملیات سیاست پولی در ترازنامه بانک مرکزی در سال مذکور معادل ۱۰۶/۴ درصد افزایش یافت.

نمودار ۲- روند تحولات نرخ رشد دوازده ماهه پایه پولی (درصد)

➤ لازم به اشاره است ضریب فزاینده نقدینگی نیز در پایان سال ۱۴۰۲ نسبت به پایان سال ۱۴۰۱، معادل ۲/۷ درصد کاهش یافت و به رقم ۷/۲۱۳ رسید.